

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 49/2012-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Partizánske v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/75/08 v období po právoplatnosti uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 348/2010-13 z 21. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2011 doručená sťažnosť J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Partizánske

(ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/75/08 (predtým postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. PE-4 C/126/03) v období po právoplatnosti uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 348/2010-13 z 21. septembra 2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného poukázal na to, že ústavný súd už svojím nálezom č. k. II. ÚS 249/08-35 zo 4. februára 2009 rozhodol, že okresný súd je zodpovedný za prietahy v napadnutom konaní, a priznal mu aj finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €, no sťažovateľ súčasne vyslovil nesúhlas s uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 348/2010-13 z 21. septembra 2010, ktorým ústavný súd hodnotiac postup okresného súdu v predmetnom konaní v období po právoplatnosti uvedeného nálezu odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že ústavný súd aj jeho následnú sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v napadnutom konaní uznesením sp. zn. II. ÚS 131/2011 zo 6. apríla 2011, odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pričom ho však súčasne poučil o možnosti podať novú sťažnosť pre prípad, že ďalší priebeh konania bude poznačený zbytočnými prietahmi.

Keďže podľa názoru sťažovateľa okresný súd postupom v napadnutom konaní spôsobuje prietahy aj v období po právoplatnosti uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 348/2010-13 z 21. septembra 2010, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že okresný súd porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby okresnému súdu opätovne prikázal konať v jeho právnej veci bez zbytočných prietahov, aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume „*minimálne*“ 5 000 €, ako aj úhradu trov konania, a súčasne aby mu ustanovil právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, považovať predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, II. ÚS 98/06).

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 7. novembra 2011 opakovane namieta, že podľa jeho názoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C/75/08 v období po právoplatnosti uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 348/2010-13

z 21. septembra 2010 opätovne dochádza k zbytočným priet'ahom, čím je porušované jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd zo s'ťažnosti a najmä zo zapožičaného súdneho spisu okresného súdu zistil, že priebeh napadnutého konania od 16. júla 2010 až dosiaľ bol takýto:

Okresný súd uznesením zo 16. júla 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. augusta 2010, v časti konanie zastavil a súčasne vymedzil aj rozsah uplatnených nárokov, ktoré budú predmetom ďalšieho konania.

Okresný súd 30. augusta 2010 nariadil termín pojednávania na 28. september 2010, pričom 27. septembra 2010 bola okresnému súdu doručená žiadosť s'ťažovateľa o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov.

Okresný súd pojednávanie nariadené na 28. september 2010 odročil na 12. október 2010 s tým, že s'ťažovateľ bude vyzvaný, aby predložil originál dokladu o jeho zdravotnom stave, pre ktorý sa nemohol zúčastniť pojednávania vo veci.

Podaním doručeným okresnému súdu 6. októbra 2010 mu s'ťažovateľ predložil lekársku správu o zdravotnom stave a požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 12. október 2010.

Ďalším podaním doručeným okresnému súdu 12. októbra 2010 s'ťažovateľ vzhľadom na predpokladanú rehabilitáciu v liečebnom zariadení požadoval nariadenie najbližšieho termínu pojednávania v čase po 15. januári 2011 a súčasne požadoval „*vypočutie na súde v B.*“. Na základe žiadosti bolo 6. decembra 2010 okresnému súdu doručené vyjadrenie lekára špecialistu z odboru ortopedie, v ktorom v súvislosti so zdravotným stavom s'ťažovateľa okrem iného uviedol, že „*na základe mojich súčasných ortopedických vedomostí o pacientovi Mgr. J. B..., je pacient schopný sa osobne dostaviť k pojednávaniu*“.

Na základe s'ťažovateľovho návrhu na zmenu petitu žalobného návrhu doručeného 12. januára 2011 okresný súd zrušil termín pojednávania nariadený na 18. január 2011 s tým, že požiadal žalovaného o stanovisko, či súhlasí so zmenou petitu žalobného návrhu predloženého s'ťažovateľom. Žalovaný podaním doručeným okresnému súdu 7. februára 2011 oznámil, že s navrhovanou zmenou petitu nesúhlasí, nadväzne na čo okresný súd uznesením zo 4. apríla 2011 podľa § 95 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozhodol, že navrhovanú zmenu petitu žalobného návrhu nepripúšťa.

Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 15. apríla 2011 oznámil, že svoju žalobu berie čiastočne späť a žiada, aby *„súd ďalej rozhodoval a najskôr konal iba v tej časti môjho žalobného návrhu, ktorá sa týka úhrady nájomného za užívanie bytu odporcom...“*.

Sťažovateľ ďalším podaním doručeným okresnému súdu 15. apríla 2011 navrhol, aby okresný súd na posúdenie ním uplatneného nároku nariadil znalecké dokazovanie, a v súvislosti s tým aby okresný súd odročil pojednávanie nariadené na 21. apríl 2011.

Okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 21. apríla 2011 uznesením zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie znaleckého dokazovania a odročil pojednávanie na 26. máj 2011 s tým, že vyzve sťažovateľa, aby v lehote 10 dní *„zhrnul svoje návrhy a vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci v 2-och vyhotoveniach“*.

Sťažovateľ sa podaniami doručenými okresnému súdu 13. mája 2011 odvolal proti uzneseniu okresného súdu z 21. apríla 2011, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na nariadenie znaleckého dokazovania, podal svoje stanovisko k dokazovaniu vo veci a *„spresnil petit žalobného návrhu“*.

Podaním doručeným okresnému súdu 26. mája 2011 sťažovateľ zo zdravotných dôvodov opakovane požiadal o odročenie pojednávania, pričom okresný súd pojednávanie 26. mája 2011 odročil na 23. jún 2011 s tým, že bude vyžiadané stanovisko všeobecného lekára sťažovateľa, ako aj stanovisko odborného lekára – internistu v súvislosti s možnosťou a potrebou osobnej účasti sťažovateľa na nariadenom pojednávaní.

Pojednávania uskutočneného 23. júna 2011 sa sťažovateľ zúčastnil a pripustil na ňom okrem iného možnosť uzavretia mimosúdneho zmieru, *„pokiaľ mi to však bude riadne písomne doručené a obidvoma stranami odsúhlasené a podpísané“*.

Okresný súd odročil pojednávanie na 8. september 2011 s tým, že žalovaný v lehote 10 dní od pojednávania okresného súdu predloží návrh na uzavretie súdneho zmieru, ktorý bude doručený sťažovateľovi na vyjadrenie *„v lehote 2 týždňov“*.

Po predložení návrhu súdneho zmieru sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 7. septembra 2011 požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 8. september 2011 na termín *„po 15. októbri 2011“*.

Okresný súd pojednávanie uskutočnené 8. septembra 2011 odročil na 18. október 2011 s tým, že sťažovateľovi uložil predložiť „*doklady o dôvode jeho neúčasti na pojednávaní 8. septembra 2011*“.

Podaním doručeným okresnému súdu 14. septembra 2011 žalovaný oznámil, že s návrhom dohody o ukončení sporu nesúhlasí, a sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 6. októbra 2011 navrhol „*prikázanie veci 4 C/75/08 Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti*“, a súčasne oznámil, že súhlasí s uskutočnením pojednávania bez jeho účasti vrátane vynesenia rozsudku vo veci.

Podaním doručeným okresnému súdu 17. októbra 2011 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na 18. október 2011 a korigoval predchádzajúce stanovisko o možnosti pojednávania vo veci bez jeho účasti.

Okresný súd po odročení pojednávania nariadeného na 18. október 2011 vo veci meritórne rozhodol na pojednávaní uskutočnenom 10. novembra 2011 rozsudkom, ktorý dosiaľ nebol písomne vyhotovený.

Vychádzajúc z uvedeného prehľadu vykonaných úkonov v období od 16. júla 2010 až dosiaľ ústavný súd konštatuje, že aj keď postup okresného súdu mohol byť efektívnejší, je zrejmé, že predĺženie konania rozhodujúcim spôsobom zapríčinil samotný sťažovateľ. V hodnotenom období sa zo zdravotných dôvodov nezúčastnil až šiestich nariadených pojednávaní, jedno pojednávanie (nariadené na 26. máj 2011) okresný súd na žiadosť sťažovateľa taktiež zo zdravotných zrušil. Ústavný súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na odborné stanovisko lekára špecialistu z odboru ortopédie doručené okresnému súdu 6. decembra 2010, z ktorého vyplýva, že zdravotný stav sťažovateľovi nebránil účasti na pojednávaní.

K spomaleniu priebehu napadnutého konania nepochybne došlo aj v súvislosti s podaním návrhu sťažovateľa na zmenu petitu 12. januára 2011, v dôsledku ktorého okresný súd zrušil termín pojednávania nariadený na 18. január 2011. V nadväznosti na to, že žalovaný 7. februára 2011 vyjadril nesúhlas s navrhovanou zmenou petitu, okresný súd uznesením zo 4. apríla 2011 sťažovateľom navrhovanú zmenu petitu nepripustil, pričom v dôsledku rozhodovania o tomto návrhu taktiež došlo k predĺženiu konania. Aj účastníkmi

navrhnutý pokus o uzavretie zmluvy nemožno podľa názoru ústavného súdu pripísať z pohľadu namietaných prietahov na ťarchu okresného súdu. Ústavný súd napokon poukazuje aj na to, že sťažovateľ v priebehu namietaného konania zbral späť takmer celý pôvodne uplatnený návrh a o zostávajúcej časti rozhodol okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 10. novembra 2011, keď vyhlásil rozsudok vo veci samej.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/75/08 v období po právoplatnosti uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 348/2010-13 z 21. septembra 2010 až dosiaľ nemožno dávať do takej spojitosti s obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý by mohol byť predmetom posudzovania jeho ústavnosti v konaní o veci samej.

Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi, ktoré sťažovateľ v sťažnosti uplatnil, vrátane žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2012